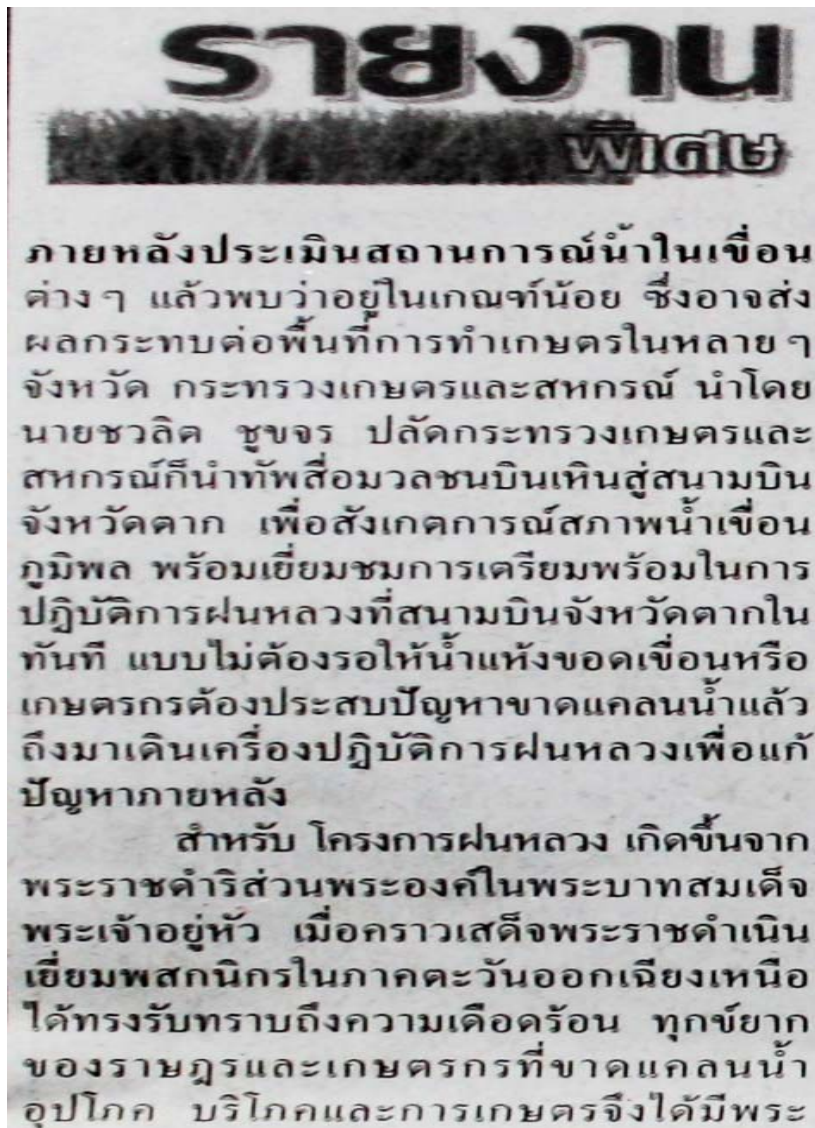

ปีที่ 34 ฉบับที่ 11775 วันพฤหัสบดีที่ 11 กรกฎาคม พ.ศ. 2556 หน้า 13

เกษตรฯเปิดปฏิบัติการเชิงรุก ทำ‘ฝนหลวง’เติมน้ำในเขื่อนรับวิกฤติฝนทิ้งช่วง

ราชดำริ “ฝนหลวง” เพื่อทำหน้าที่และความรับผิดชอบในเรื่องการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในบรรยากาศของประเทศโดยตรงแล้ว รวมทั้งจัดหาน้ำเพื่อการเกษตรและจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศ การป้องกันและแก้ไขปัญหากภัยธรรมชาติที่เกี่ยวข้อง การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีฝนหลวงและการดัดแปรสภาพอากาศต่างๆ และการให้บริการด้านการบินและการสื่อสารในการสนับสนุนภารกิจของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

นายชวลิต ชูขจร ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เปิดเผย ภายหลังสังเกตการณ์สภาพน้ำเขื่อนภูมิพลและเยี่ยมชมการเตรียมพร้อมในการปฏิบัติการฝนหลวงที่สนามบินจังหวัดตากว่า กรมชลประทาน ได้รายงานสถานการณ์น้ำในเขื่อนต่างๆ พบว่าอยู่ในเกณฑ์น้อย ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อพื้นที่การทำเกษตรในหลายๆ จังหวัด จึงได้สั่งการให้กรมฝนหลวงและการบินเกษตรเร่งปฏิบัติการเติมน้ำให้กับเขื่อนต่างๆ ให้เพียงพอต่อความต้องการของภาคเกษตรเป็นการเร่งด่วน รวมทั้งได้กำชับกรมชลประทานวางแผนการระบายน้ำอย่างระมัดระวัง

ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
กล่าวว่า ขณะนี้กำลังเข้าสู่ฤดูฝน จึงอยากให้
เกษตรกรกรใช้น้ำฝนแทนเพื่อเก็บน้ำในอ่างหรือ
เขื่อนให้มากที่สุด ซึ่งเชื่อมั่นว่าในปีนี้มีปริมาณ
น้ำฝนที่ตกลงมาบวกกับหน่วยปฏิบัติการทำ
ฝนหลวง คาดว่าจะได้ผลสำเร็จตามเป้าหมาย
ที่วางไว้อย่างแน่นอน แต่สิ่งที่น่าเป็นห่วงคือ
ช่วงแล้งหน้าต้องวางแผนไว้ล่วงหน้า

โดยคำนึงถึงต้นทุนน้ำเมื่อเข้าสู่ฤดูแล้ง
เกษตรกรต้องปลูกพืชที่ใช้น้ำน้อย และปลูก
พืชระยะสั้นหรือพืชที่ไม่ต้องการน้ำมาก และ
ต้องเตรียมพร้อมเมื่อเข้าสู่ต้นฤดูฝน อย่างน้อย
เดือนครึ่งหรือสองเดือน โดยเริ่มตั้งแต่เดือน
พฤษภาคม-มิถุนายน

ด้านนายวราวุธ ชันดิยานนท์ ผู้อำนวยการ
สำนักฝนหลวงและการบินเกษตร กรมฝนหลวง
และการบินเกษตร กล่าวว่า กรมฝนหลวงฯ ได้
จัดตั้งหน่วยปฏิบัติการฝนหลวงในพื้นที่จ.ตาก
ตั้งแต่วันที่ 4 มิถุนายน 2556 ที่ผ่านมา โดยมี
เป้าหมายเติมน้ำในเขื่อนภูมิพลไม่ต่ำกว่า 80%
เพื่อเป็นการช่วยเหลือพี่น้องเกษตรกรที่อยู่
บริเวณรอบเขื่อนหรือผู้ที่ขาดน้ำกินน้ำใช้หรือ
เพื่อสาธารณูปโภค

อย่างไรก็ตาม หน่วยปฏิบัติการฝนหลวงได้ร่วมกับหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและกองทัพอากาศทำการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีต่างๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำฝนหลวง โดยมีการประดิษฐ์สารพลูเป็นสารดูดความชื้น ซึ่งจะช่วยเสริมการปฏิบัติการแบบผงที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน เนื่องจากการใช้ผงต้องเก็บไว้ในสต็อกนานๆ อาจเกิดการแข็งตัวได้ง่าย แต่การใช้พลูทำให้การเก็บรักษาอยู่ได้นาน โดยอนุภาคของพลูมีความละเอียดอ่อน หากมีการโปรยชนิดผงจะมีน้ำหนักไม่มาก และ

ต้องการให้สารเหล่านี้แขวนลอยอยู่ในอากาศให้มากที่สุด เปลี่ยนจากความชื้นให้กลายเป็นเมฆได้ เพราะฉะนั้นการใช้พลูจะใช้แขวนลอยได้มากขึ้น เป็นประโยชน์ในช่วงก่อนฝนและเลี้ยงให้อ้วน และมีโอกาสที่จะประสบความสำเร็จมากขึ้น

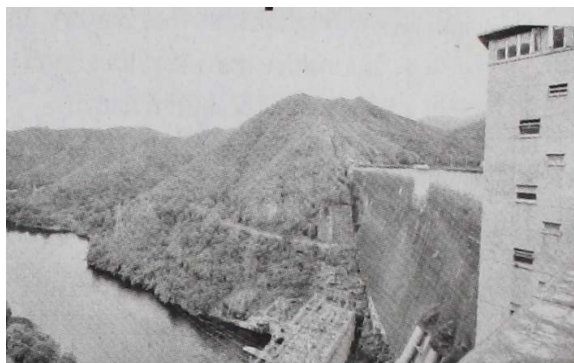
“ปัจจัยที่ทำให้ฝนหลวงสำเร็จยังมีอีกหลายปัจจัย ได้แก่ สภาพดินฟ้าอากาศ รวมทั้งความพร้อมของหน่วยปฏิบัติการฝนหลวงที่จะสามารถปฏิบัติการได้ในทันที เช่น บุคลากร เครื่องบิน ข้อมูลข่าวสารที่ได้รับ การสนับสนุนจากกรมอุตุนิยมวิทยา เรื่องของทิศทางความเร็วลม ความชื้นสัมพัทธ์ในอากาศ ฝนตกหลังขึ้นปฏิบัติการมากน้อยแค่ไหน รวมถึงปริมาณน้ำ การไหลน้ำของระดับน้ำต่าง ที่ได้ข้อมูลจากกรมชลประทาน และการไฟฟ้าฝ่ายผลิตฯซึ่งจะเป็นการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพราะเรื่องน้ำถือเป็นเรื่องวาระแห่งชาติที่ต้องเร่งมือทำ เป็นนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการแก้ไขหรือช่วยเหลือบรรเทาทุกข์ให้กับพี่น้อง เกษตรกรโดยเร็วที่สุด” นายวรารุช กล่าว

ปัจจุบันศักยภาพปริมาณน้ำในเขื่อนภูมิพลและเขื่อนสิริกิติ์ให้ความช่วยเหลือเกษตรกรครอบคลุมในพื้นที่ลุ่มแม่น้ำปิงและลุ่มแม่น้ำน่านทั้งหมด ตั้งแต่จังหวัดตาก อุตรดิตถ์ พิษณุโลก อุทัยธานี ชัยนาท สิงห์บุรี อ่างทอง พระนครศรีอยุธยา ปทุมธานี นนทบุรี และกรุงเทพมหานคร มั่นใจได้ว่าจะเพียงพอกับการใช้ในการอุปโภค-บริโภค สำหรับการทำการเกษตร ปริมาณน้ำในช่วงฤดูฝน ประกอบกับน้ำใน

เขื่อนที่อยู่ 40-50% เขื่อนจะสามารถช่วย
บรรเทาได้ แต่ก็มีความเป็นห่วงในช่วงปลาย
ฝน หรือฝนทิ้งช่วง อาจส่งผลให้ปริมาณน้ำ
จะไม่เพียงพอที่จะเติมน้ำให้ได้ 80% ที่จะใช้
ในช่วงฤดูแล้งถัดไป

เขื่อนที่อยู่ 40-50% เขื่อนจะสามารถช่วย
บรรเทาได้ แต่ก็มีความเป็นห่วงในช่วงปลาย
ฝน หรือฝนทิ้งช่วง อาจส่งผลให้ปริมาณน้ำ
จะไม่เพียงพอที่จะเติมน้ำให้ได้ 80% ที่จะใช้
ในช่วงฤดูแล้งถัดไป

ปัจจุบันกรมฝนหลวงและการ
บินเกษตรกรรมได้มีการปรับยุทธศาสตร์การ
ปฏิบัติงาน โดยการจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการ
ฝนหลวงประจำภาค 5 ภาค เพื่อกระจาย
อำนาจการตัดสินใจและการบูรณาการร่วม
กับหน่วยงานระดับกลุ่มจังหวัดระดับจังหวัด
และระดับท้องถิ่นในการให้บริการฝนหลวง
ที่แม่นยำ รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ โดย
ศูนย์ฯ ทั้ง 5 ภาค ได้แก่ ภาคกลาง จังหวัด
นครสวรรค์ ภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดระยอง ภาคตะวันออก
ออกเฉียงเหนือ จังหวัดขอนแก่น และภาค
ใต้จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งแต่ละศูนย์จะตั้ง
หน่วยเคลื่อนที่เร็วเพื่อปฏิบัติการช่วยเหลือ
จังหวัดต่างๆ ที่อยู่ในเขตรับผิดชอบ

โดยบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อประสานข้อมูลประเมินสถานการณ์ในการเข้าช่วยเหลือเกษตรกรได้ทันทั่วถึง ขณะนี้แต่ละศูนย์อยู่ระหว่างการสร้างองค์ประกอบที่สมบูรณ์ของศูนย์ปฏิบัติการฝนหลวงได้แก่ 1.ที่ทำการศูนย์ฯ 2.พื้นที่เก็บสารทำฝนหลวง และ3.สถานีตรวจอากาศประจำภาค คาดว่าไม่เกิน 3 ปี ศูนย์ปฏิบัติการฝนหลวงประจำภาคทั้งหมด จะเสร็จสมบูรณ์

ซึ่งกระทรวงเกษตรฯเชื่อมั่นว่า จากปฏิบัติการดังกล่าว จะช่วยให้การบริหารจัดการน้ำอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น และสามารถช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนน้ำในช่วงภัยแล้งได้ในอนาคตได้อย่างยั่งยืนทั้งปัจจุบันและอนาคต

ชวลิต ชุขจร

วราวุธ ชันดียานนท์

